
From: Lotte Rørtoft-Madsen
Sent: 29. marts 2017 09:10
To: SOFDL Udvalgsteamet; Nina Eg Hansen; Anders Kirchhoff; Marie Kruse; Eva Stokbro Jensen
Subject: Budget 2018 - Mændenes Hjem's appel til Socialudvalget
Attachments: Fra Mændenes Hjem - om Sundhedsrummet, marts 2017.pdf; Mændenes Hjem - Café D 2017, marts 2017.pdf

Til orientering.
Med venlig hilsen

Lotte Rørtoft-Madsen
Borgmestersekretær

KØBENHAVNS KOMMUNE
Socialforvaltningen
Center for Politik
Rådhuset, stuen vær. 25
1550 København V
Telefon + 45 3366 2451
Email ce6v@sof.kk.dk
EAN 5798009682901

Fra: Ivan Christensen [mailto:IC@maendenes hjem.dk]

Sendt: 28. marts 2017 15:20

Til: Finn Rudaizky; Henrik Appel Esbensen; Henrik Nord; Borgmesteren SOF; Karina Rohrberg Jessen; Mette-Katrine Ejby Buch; Mia Nyegaard; Neil Stenbæk Bloem; Anne Mette Omø Carlsen; John Andersen

Emne: Budget 2018 - Mændenes Hjem's appel til Socialudvalget

Til medlemmerne af Socialudvalget,

Mændenes Hjem appellerer til, at socialudvalget vil beslutte sig for forslag 2 'UD03c – Reduktion af driftstilskuddet til Sundhedsrummet og Café D' i omprioriteringskataloget. Mændenes Hjem mener, at forslag 2 vil være det mindste af to onder.

Begrundelsen er som følger:

Grundlæggende er det Mændenes Hjem's opfattelse, at de to tilbud – Sundhedsrummet & Café Dugnad ('Café D') – udfylder væsentlige og nødvendige funktioner i forhold til indsatsen for de mest udsatte stofbrugere og hjemløse i København. På den baggrund er det Mændenes Hjem's opfattelse, at en reduktion i den ene eller begge aktiviteter vil have betydelige negative konsekvenser for udsatte borgere i København.

Samtidig har Mændenes Hjem forståelse for, at Socialudvalget er nødsaget til at kigge på alle aktiviteter og foretage en prioritering, når der skal træffes de svære beslutninger om at spare penge på det sociale område, selv om det i sagens natur vil betyde en forringelse af den samlede socialpolitiske indsats i København overfor de mest udsatte borgere.

Mændenes Hjem har udarbejdet det vedhæftede skriftlige materiale, der giver et billede af indsatsen, som i dag udføres i de to tilbud.

Hvis der skal spares, så foreslår Mændenes Hjem, at socialudvalget vedtager forslag 2. Det skyldes flere ting:

- Forslaget fastholder en meget vigtig sundhedsfaglig indsats i forhold til grupper af borgere, som føler sig utrygge ved at komme i et stofindtagelsesrum.
- Man fastholder synergieffekten ved at have et sundhedstilbud, et cafetilbud og et beskæftigelsestilbud sammen. Det giver helt unikke muligheder for at arbejde tværgående med den enkelte borger.
- Man sikrer personalefaciliteter (mødelokale, toilet og omklædning) til medarbejderne i Café D. Alternativet er, at der skal bruges anlægsmidler på at etablere dette, hvilket vil have store konsekvenser for caféen, der allerede i dag driver sine aktiviteter på meget få kvadratmeter (67m²).
- Man fastholder sundhedsfaglig personale tæt på udearealet i Den Runde Firkant, hvor der erfaringsvist er mange udsatte borgere, der opholder sig.

Endelig er det Mændenes Hjem opfattelse, at der er klare social- og sundhedspolitiske gevinster ved at have sundhedsfaglig tyngde, mangfoldighed og specialisering placeret hos en civilsamfundsbaseeret aktør som Mændenes Hjem. Det ser man på flere måder:

- Mændenes Hjem har igennem årene bidraget betydeligt til udviklingen af den sundhedsfaglige lavtærskelindsats overfor udsatte københavnere, bl.a. via klinikken i Lille Istedgade, via Sundhedsrummet, via udviklingen af stofindtagelsesrumindsatsen og også via samarbejdet med Foreningen Bisserne (frivillige tandlæger).
- Mændenes Hjem har netop haft tilsyn af Styrelsen for Patientsikkerhed, som i meget flotte vendinger har rost vores sundhedsfaglige lavtærskelindsats.
- Mændenes Hjem har bidraget betydeligt til videns- og praksisudviklingen på området. Det har bl.a. senest betydet, at det er Mændenes Hjem, som har udviklet en lang række af de instrukser, der lægges op til at benytte i centret, som Mændenes Hjem er en del af
- Mændenes Hjem har sammen med Hvidovre Hospitals Tværfaglige Forskningsenhed initieret et forskningssamarbejde med henblik på at reducere uligheden i sundhed, også i hospitalssektoren, ligesom vi har et løbende forskningssamarbejde med Professionshøjskolen Metropol.

- Mændenes Hjem har netop iværksat et fondsfinansieret stoftestprojekt, hvor vi blandt i samarbejde med Politiet og andre aktører skal undersøge mulighederne for at teste stoffernes kemiske sammensætning med henblik på at reducere skaderne forbundet med at tage stoffer og med henblik på at forbedre sundhedstilstanden blandt aktive stofbrugere. I projektet lægges bl.a. op til et tæt samarbejde med Sundhedsrummet og klinikken i Lille Istedgade.

På baggrund af ovenstående er det således Mændenes Hjem's opfattelse, at det er meget hensigtsmæssigt at fortsætte Sundhedsrummet som et lavtærskeltilbud i Den Runde Firkant. En reduktion af Den Runde Firkants samlede økonomi vil i sagens natur betyde en reduktion i åbningstid og aktiviteter, men det er samtidig Mændenes Hjem's helt klare opfattelse, at dette er den mindste ringe løsning af de to budgetforslag, som Socialudvalget skal tage stilling til.

Hvis udvalget beslutter sig for forslag 1 'UD03B – Flytning af Sundhedsrummet til H17', vil Mændenes Hjem opfordre til, at udvalget fastholder, at det er Mændenes Hjem, som skal drifte Sundhedsrummet i H17. Gevinsterne ved at have en solid, specialiseret og mangfoldig sundhedsfaglig indsats placeret hos en civilsamfundsaktør er beskrevet ovenfor. Gevinsten vil også være, at Mændenes Hjem som driftsherre af Sundhedsrummet i H17 vil sikre fortsættelsen af det meget vigtige opsøgende arbejde, som i dag udgår fra Sundhedsrummet i Den Runde Firkant

Kommentarer eller spørgsmål i forbindelse med ovenstående må meget gerne rettes til undertegnede.

Ivan

Ivan Christensen, forstander
MÆNDENESHJEM
Tlf. 2447 1977
www.maendenesjem.dk

Sundhedsrummet i Den Runde Firkant, status 2017

I anledning af at Socialudvalget skal behandle omprioriteringskatalog for budget 18, har Mændenes Hjem lavet dette kortfattede notat om Sundhedsrummet i Den Runde Firkant. Som I kan læse i notatet, vil det have store konsekvenser for en lang række af de mest

udsatte borgere, at flytte sundhedsrumsfunktionen til H17. Over halvdelen af patienterne i Sundhedsrummet er ikke en del af stofmiljøet, og foretrækker at holde sig på afstand af stofscenen. Og Sundhedsrummets daglige synergieffekt med cafemiljøet i Cafe Dugnad kan ikke underkendes. Sundhedsrummet har siden virksomhedsoverdragelsen til Mændenes Hjem i 2011 fungeret som en del af det samlede sundheds- og værestedstilbud Den Runde Firkant – Sundhedsrummet og Dugnad (Café & Beskæftigelse). Kombinationen af sundheds- og værestedstilbud har vist sig at være særdeles hensigtsmæssig, når målet er at skabe sammenhængende social og sundhedsindsats for en gruppe stærkt udsatte borgere, som tæller både de allermest udsatte stofbrugere, der ikke nødvendigvis kommer i stofindtagelsesrummene, udsatte kvinder med mange flere.

Patienterne i Sundhedsrummet i Den Runde Firkant er stofbrugere, hjemløse og mennesker

med psykiatriske lidelser. Nogle kommer for at få behandlet akutte skader og andre kommer i langvarige udredningsforløb.

I januar 2017 havde Sundhedsrummet 340 patienter til udredning behandling eller brobygningsindsats. De 340 patientkonsultationer er fordelt på omtrent 140 unikke individer, heraf er 72 kvinder.

Ud af de 340 patientkontakter var de 149 kontakter til kvinder. Det svarer til, at knap 44 procent af patientkontakterne er til kvinder, som altså udgør 51 procent af de unikke individer.

Sundhedsrummet har altså langt flere kvindelige brugere end andre tilbud på Vesterbro, hvor kønssammensætningen typisk er 80 procent

mænd og 20 procent kvinder. Nogle af de kvinder, som opsøger Sundhedsrummet, er sammenfaldende med Café Klares brugergruppe. De har psykiske lidelser og er hjemløse, men er ikke stofbrugere og bruger ikke de øvrige sociale tilbud på

indre Vesterbro målrettet stofscenen.

Sundhedsrummet arbejder da også udgående og opsøgende på både Reden og Café Klare flere gange ugentligt, for at skabe kontakt til målgruppen.

Sundhedsrummet arbejder også dagligt opsøgende i Caféen i Den Runde Firkant i formiddagstimerne, hvor der skabes kontakt til mange patienter, som ikke på egen hånd opsøger

MÆNDENES HJEM

Sundhedsafdelingen

sundhedstilbud andre steder. Personalet i Cafe Dugnad har derudover personaletoilet og omklædning i Sundhedsrummet, da der ikke findes personalefaciliteter i selve Cafeens lokaler.

Desuden laver Sundhedsrummet to gange om ugen opsøgende arbejde på Settlementets tilbud

Gang i Gaden. Her skabes især kontakt til den gruppe af ældre mænd og kvinder med mangeårigt alkoholmisbrug. Denne gruppe havde for flere år tilbage en fremtrædende plads i mange sociale tilbud i bydelen, som fx Mariatjenesten, Kirkens

Korshærs varmestue og Mændenes Hjem, men har trukket sig fra disse tilbud i takt med, at de i stigende omfang er blevet præget af stofbrug og stofbrugere.

Anslået 60-70 procent af patientgruppen i Sundhedsrummet kommer ikke i stofindtagelsesrummene. Enten fordi de ikke injicerer eller ryger stoffer, er for sårbare til at kunne overskue det relativt hårde miljø omkring rummene, eller fordi de har et stabiliseret misbrug/sidemisbrug og ikke ønsker at være en del af en aktiv stofscene med de konflikter og fristelser det måtte medføre. De mange opsøgende indsatser og den tætte kontakt til den store del af målgruppen, der ikke er daglige brugere af stofindtagelsesrum, frygter vi for vil gå tabt, hvis funktionen flyttes.

Tidligere registreringer i SEI, Statens Serum instituts Elektroniske Indberetninger, viser, at kun en tredjedel af patienterne angiver at have fast bopæl. Størstedelen af patienterne er altså hjemløse eller funktionelt hjemløse.

Det er væsentligt at være opmærksom på, at langt størstedelen af patientgruppen er personer med lovligt ophold og hermed sociale rettigheder

i Danmark. Over årene er der gjort en stor indsats for både Sundhedsrummet og Café Dugnads side for at målrette indsatsen til mennesker med lovligt ophold i Danmark.

SEI-registreringerne viser også, at halvdelen af patientgruppen er i en eller anden form for kontakt med det psykiatriske system – enten sporadisk eller fast. Sundhedsrummets opgave er ofte at understøtte og styrke denne kontakt, eller at etablere kontakten fra bunden for den gruppe, der har behov for psykiatrisk udredning og behandling, men som ikke har nogen tidligere psykiatrisk kontakt. Denne velfungerende kontakt til målgruppen af marginaliserede psykisk syge, frygtes ligeledes at gå tabt ved en flytning af funktionen til et miljø med et stofindtagelsesrum som primær aktivitet.

I SEI- registreringer kan man også se, at det er de somatiske problemstillinger, der er grunden til, at patienterne henvender sig første gang. Hele 75 procent af første kontakter skyldes et ønske om hjælp til somatisk problem. Når kontakten er etableret gennem hjælp til det somatiske, vil Sundhedsrummet ofte brobygge og skabe

Patientcase: Ane havde boet på gaden eller hos forskellige on/off kærester igennem mange år. Hun drikker en del øl og ryger også en del hash. Hun fik kontakt til Sundhedsrummet igennem Café Klare. De første mange kontakter var småsnak om vind og vejr, men en dag efter et par måneders kontakt fortalte hun, at hun lider af tilbagevendende kraftig hovedpine. Sygeplejerskerne i Sundhedsrummet fik efter tålmodigt relationsarbejde lov at få Ane undersøgt og udredt. I sidste ende fulgte Sundhedsrummet Ane til scanning af hovedet, som viste at Ane led af en arvelig sygdom, som havde givet hende en aneurisme i hjernen og kunne føre til alvorlig hjerneblødning når som helst. Ane blev akut opereret. Sundhedsrummet har været tovholder på de forskellige aftaler i Anes forløb, og har sideløbende fundet plads på kvindeherberg til hende samt hjælp til at få penge til en billet hjem til Grønland. I dag bor Ane på Grønland med sine fire børn

MÆNDENES HJEM

Sundhedsafdelingen

kontakt til samarbejdspartnere med fokus på psykiatri, misbrug, hjemløshed mv., som for eksempel rådgivningscentre, opsøgende psykiatriske team og Hjemløseenheden. På den

måde kan det somatiske siges at blive nøglehullet, der skaber kontakt, danner grundlag for relationer og kan hjælpe mennesket på den bredere palette.

Sundhedsrummet fungerer derfor i dag som et supplement til de øvrige sociale tilbud i København.

Det har vist sig særdeles hensigtsmæssigt at have et sundhedstilbud i tæt tilknytning til et Café-tilbud, hvor de allermost udsatte kommer for at spise mv. Der er en daglig synergieffekt imellem Caféens uformelle samværsramme, hvor brugerinddragelse og beskæftigelse motiverer til egenomsorg og selvrespekt og Sundhedsrummets personale, som står klar til en snak, der kan føre til tætte relationer, udredning og behandling.

På pladsen foran Sundhedsrummet i Den Runde Firkant skabes der ligeledes mange kontakter til patienter, særligt når solen er fremme og pladsen bliver et frirum for hele byens gadefolk. Pladsen er et unikt udeareal, da det er delvist skærmet. Den tiltrækker dermed en stor del af den gruppe, der gerne vil gemme sig for omverden;

gadesovere, midaldrende kvinder med umiddelbart usynlige psykiske lidelser, stofbrugere, ensomme og marginaliserede førtidspensionister m.fl..

Mændenes Hjem håber med denne henvendelse, at du som medlem af Socialudvalget vil støtte op om en beslutning om ikke at flytte Sundhedsrummet til H17. Mændenes Hjem frygter, at en flytning af funktionen vil have umådeligt store negative konsekvenser for en gruppe af vores allermost sårbare og udsatte medborgere og for København i det hele taget.

Har du spørgsmål i forhold til ovenstående, er du meget velkommen til at kontakte forstander Ivan Christensen på telefon 24 47 19 77.

Dugnad- Cafe og Beskæftigelse

Cafeen åbner dørene klokken 6.30, når en række andre sociale tilbud og natcafeer i København lukker. I morgentimerne er der altid travlt, og i timerne mellem 6.30-10.00 er der fyldt op i cafeen. Mange kommer for at starte dagen på en rolig måde, inden den hektiske dag på gaden går i gang. En kop kaffe, en ostemad, radioavisen i højtalere og en snak med personalet om vejr og vind. Morgenerne er rolige åndehuller.

Tidligere åbnede cafeen kl. 12.00, men efter ønske fra lokalpolitiet og lokale skoler, har åbningstiden de seneste år været fra morgenstunden. Tidligere oplevede lokalpolitiet på Vesterbro, at der ofte var

problemer med udadreagerende og dårlige mennesker, der gjorde skolevejene utrygge og forstyrrede gadebilledet og morgentrafikken. I dag er cafeen samlingssted i morgentimerne, og det er erfaringen at cafeens rolige stemning og morgenmad i maven er meget konfliktnedtrappende

I løbet af formiddagen er Sundhedsrummet til stede og laver opsøgende relationsarbejde, ligesom samarbejdpartnere som lokalpoliti, opsøgende gadeplanspsykiatri, opsøgende medarbejdere fra hjemløseenheden og andre ofte lægger vejen forbi. Deltagere og personale i beskæftigelsesprojektet mødes for at planlægge dagens arbejdsaktiviteter; der er ofte forefaldende arbejdsopgaver med at holde cafeen ryddelig, holde pladsen foran Den Runde Firkant ren, ligesom der altid tages en renholdsrunde i nærområdet omkring Øksnehallen og Kvægtorvsgade. Derudover har beskæftigelsesprojektet diverse faste tjanser og samarbejder med nærtliggende virksomheder og institutioner om opsamling af kompostaffald, renhold og tekstilgenbrug. Beskæftigelsesprojektet kører rundt til andre sociale

tilbud på Vesterbro – Reden, Mændenes Hjem og Cafe Klare med doneret og sorteret genbrugstøj, så alle tilbud har hylderne fyldt op med netop den slags tøj, som der er efterspørgsel på hos dem.

Midt på dagen serveres der frokost, og cafeen er som regel godt fyldt op. Er vejret til det er også de udendørs borde fyldt op med spisende gæster. Ved aftenstide serveres der igen varm, hjemmelavet mad.

Det er forskelligt, hvor mange gæster der kommer i cafeen, afhængigt af vejr, vind, tid på måneden mm. På en tilfældig torsdag i marts (torsdag d. 9.3. 2017) serverede personalet mad og drikke 492 gange i cafeens åbningstid.

Serveringerne var fordelt på 78 i morgentimerne mellem 6.30- 10.00, 166 serveringer mellem 10.00-15.00 og endelig 248 fra klokken 15.00 til lukketid kl.20.00.

Det vurderes til at være en gennemsnitlig dag for årstiden. Når solen kommer frem, kommer der gerne lidt flere gæster, da det delvist skærmede udendørsområde foran cafeen er attraktivt for gadefolket, når solen skinner.

Tidligere stikprøveoptællinger i Cafeen viser, at der gennemsnitligt kommer mellem 300-400 unikke gæster dagligt i cafeen. Kønsfordeling anslås til at ligge tæt på den generelle kønsfordeling i gademiljøet (80 procent mænd, 20 procent kvinder), dog med en anelse flere kvinder i forhold til andre tilbud, blandt andet grundet Sundhedsrummets tætte kontakt til gruppen af hjemløse kvinder.

Udover serveringer af mad og drikke uddeles der også skadesreducerende værktøj fra cafeen; fixesæt, nåle, kokekar mv. Disse uddeles særligt til den gruppe af

stofbrugere, som ikke bruger stofindtagelsesrummene, men primært tager deres stoffer i eget hjem og derfor kommer forbi andre sociale tilbud og fylder lommerne med skadesreducerende værktøj.

Målgruppen i cafeen spænder bredt over gadefolk; hjemløse, stofbrugere, mennesker med alkoholafhængighed, tidligere stofbrugere, psykisk syge, psykisk påfaldende og andre marginaliserede grupper. Dog kun mennesker som lever socialt udsat på flere parametre og fortrinsvis med danske rettigheder. Det betyder blandt andet, at migrantarbejdere henvises til Kirkens Korshærs tilbud på Kæmnervej.

Cafeen scorer meget højt i brugertilfredshedsundersøgelser, hvor især den uformelle kontakt til personalet, hvor man ikke mødes som klient og myndighedsrepræsentant, men som mennesker og gæst og cafe/relationsmedarbejder,

fremhæves. Også brugerinddragelsen og ansvarliggørelsen og medbestemmelsen i forhold til fysiske rammer, renhold, musikvalg, madlavning mm. fremhæves af gæsterne. De gode erfaringer med brugerinddragelse og ansvarliggørelse gør også, at beskæftigelsesindsatsen er naturligt forankret omkring cafeen.

Cafeen har igennem flere år haft fokus på at servere

mad af høj kvalitet, som er særligt tilpasset brugergruppen. Brugergruppen er kendetegnet ved, at mange har nedsat appetit, fordøjelsesbesvær, dårlige tænder og psykiske

udfordringer, der kan gøre det svært for dem at finde ro til et måltid. Kosten i cafeen er derfor indbydende, nærende og samtidig let at spise og fordøje. Det er en grundtanke i cafeen, at maden og måltiderne skal være et tilbud, som får gæsterne til at føle sig værdsatte og værdige. Dermed har cafeen været

foregangsmænd i et opgør med tanken om at hjemløse kan og skal spises af med restemad og tørt brød.

Personalet i cafeen brobygger dagligt til andre samarbejdspartnere og myndigheder. Den uformelle kontakt mellem personalet og gæsterne i cafeen gør at nogle gæsterne har nemmere ved at åbne op for deres problemer, end i mødet med en myndighedsperson. Det gælder særligt den gruppe gæster, som har psykiske lidelser og ikke føler sig trygge. Gennem gode relationer og tillidsarbejde får cafepersonalet ofte lov at bygge bro til relevante samarbejdspartnere, der kan hjælpe mennesket videre.